EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 28.4.2020.
COM(2020) 310 final

2020/0066 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Regulas (ES) Nr. 575/2013 un (ES) 2019/876 groza attiecībā uz korekcijām, kuras veicamas, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013[1] (Kapitāla prasību regula jeb KPR) kopā ar Direktīvu 2013/36/ES[2] (Kapitāla prasību direktīva jeb KPD) izveido prudenciālo tiesisko regulējumu kredītiestādēm, kuras darbojas Savienībā. KPR un KPD tika pieņemtas pēc 2008.–2009. gada finanšu krīzes, lai uzlabotu ES finanšu nozarē darbojošos iestāžu noturību, galvenokārt pamatojoties uz globāliem standartiem, par kuriem panākta vienošanās ar ES starptautiskajiem partneriem, jo īpaši Bāzeles Banku uzraudzības komiteju (*BCBS*).

Pēc tam KPR tika grozīta, lai novērstu atlikušās nepilnības prudenciālajā tiesiskajā regulējumā un īstenotu dažus atlikušos globālās finanšu pakalpojumu reformas elementus, kas ir būtiski iestāžu noturības nodrošināšanai. KPR tika veiktas dažādas turpmākas izmaiņas, tai skaitā ar Regulu (ES) 2017/2395[3] tika iekļauta pārejas kārtība, lai mazinātu jaunā grāmatvedības standarta (9. starptautiskā finanšu pārskatu standarta (SFPS) "Finanšu instrumenti") ieviešanas ietekmi uz pašu kapitālu. Ar Regulu (ES) 2019/630[4] KPR tika ieviesta prasība par zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem (tā sauktais prudenciālais atbalsta mehānisms). Turklāt ar Regulu (ES) 2019/876[5] (KPR II) KPR tika pievienoti daži no starptautisko reformu galīgajiem elementiem (pabeigtais "Bāzele III" regulējums), kas cita starpā ietver jaunu sviras rādītāja un sviras rādītāja rezervju definīciju, kas novērsīs to, ka iestādes pārmērīgi palielina aizņemto līdzekļu īpatsvaru. Ar minēto regulu KPR tika ieviesti arī labvēlīgāki prudenciālie režīmi attiecībā uz noteiktiem programmatūras aktīviem, noteiktiem ar pensijām un algām nodrošinātiem aizdevumiem, kā arī aizdevumiem maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un infrastruktūras projektiem.

Smagajam ekonomikas satricinājumam, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija un ārkārtas ierobežošanas pasākumi, ir tālejoša ietekme uz ekonomiku. Uzņēmumi saskaras ar piegādes ķēžu traucējumiem, pagaidu slēgšanu un pieprasījuma samazināšanos, savukārt

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.)

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2395 (2017. gada 12. decembris), ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz pārejas kārtību tam, lai mazinātu 9. SFPS ieviešanas ietekmi uz pašu kapitālu, un lielo riska darījumu regulējumam noteiktiem publiskā sektora riska darījumiem, kuri denominēti jebkuras dalībvalsts vietējā valūtā (OV L 345, 27.12.2017., 27. lpp.).

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/630 (2019. gada 17. aprīlis), ar ko attiecībā uz zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 (OV L 111, 25.4.2019., 4. lpp.).

[5] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/876 (2019. gada 20. maijs), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, darījuma partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, pārskatu sniegšanas un informācijas atklāšanas prasībām un Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 150, 7.6.2019., 1. lpp.).

mājsaimniecības ir skāris bezdarbs un ienākumu samazināšanās. Publiskās iestādes Savienības un dalībvalstu līmenī ir veikušas izšķirošus pasākumus, lai palīdzētu mājsaimniecībām un maksātspējīgiem uzņēmumiem pārvarēt šo nopietno, bet saimnieciskās darbības palēninājumu, kurai ir pagaidu raksturs, un likviditātes trūkumu, ko tā izraisīs. Pateicoties reformām, kas tika veiktas pēc 2008. gada finanšu krīzes, kredītiestādes pašlaik ir labi kapitalizētas un daudz noturīgākas nekā 2008. gadā. Tas dod tām iespēju uzņemties svarīgu lomu no Covid-19 pandēmijas izrietošā ekonomikas satricinājuma pārvarēšanā. Tomēr neskaidrība, kas saistīta ar saimnieciskās darbības atveseļošanās tempu, neizbēgami ietekmēs banku nozari.

Reaģējot uz jaunajiem apstākļiem, kompetentās iestādes visā Savienībā ir nodrošinājušas pagaidu kapitālu un darbības atvieglojumus, lai kredītiestādēm būtu labvēlīgi apstākļi turpināt kreditēšanu Covid-19 pandēmijas laikā. Tādēļ ir svarīgi, lai kapitāls tiktu izmantots tur, kur tas ir visvairāk nepieciešams, un lai prudenciālās uzraudzības regulējums netraucēti mijiedarbotos ar dažādajiem Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumiem. KPR piedāvā bankām plašas iespējas atbalstīt publiskas un privātas iniciatīvas, lai veicinātu turpmāku kreditēšanu Covid-19 pandēmijas kontekstā, vienlaikus nodrošinot piesardzīgu pieeju. KPR iestrādātā elastība ir aprakstīta Komisijas skaidrojošajā paziņojumā (2020. gada 27. aprīlis)[6] par grāmatvedības un prudenciālās uzraudzības regulējuma piemērošanu nolūkā atvieglot ES banku aizdevumu izsniegšanu Covid-19 laikā.

Lai maksimāli palielinātu kredītiestāžu spēju izsniegt aizdevumus un absorbēt zaudējumus saistībā ar Covid-19 pandēmiju, vienlaikus nodrošinot iestāžu pastāvīgu noturību, papildus pilnīgai spēkā esošajā regulējumā pieļautās elastības izmantošanai ir nepieciešamas dažas nelielas izmaiņas KPR īpašajos aspektos. Turklāt starptautiskā līmenī *BCBS* ir vienojusies par vienu gadu atlikt "Bāzele III" regulējuma galīgo elementu īstenošanas termiņu (daži minētā regulējuma elementi jau bija iekļauti KPR)[7], kā arī nodrošināt lielāku elastību saistībā ar pakāpenisku 9. SFPS ietekmes uz kapitālu ieviešanu. Šīs izmaiņas ir jāatspoguļo spēkā esošajos noteikumos.

Pirmkārt, ir jākoriģē pārejas kārtība, kas ļauj kredītiestādēm mazināt ietekmi, ko uz to pašu kapitālu rada paredzamie kredītzaudējumu uzkrājumi saskaņā ar 9. SFPS. Minētā korekcija ļautu kredītiestādēm efektīvāk mazināt paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumu iespējamā pieauguma ietekmi, ko izraisa kredītiestāžu riska darījumu kredītkvalitātes pasliktināšanās Covid-19 pandēmijas ekonomisko seku dēļ.

Otrkārt, lai ņemtu vērā ar Covid-19 saistīto garantiju ietekmi, ir jāpielāgo noteikumi par zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem, lai režīmu, kas pašlaik tiek piemērots ienākumus nenesošiem riska darījumiem, kurus garantē vai apdrošina eksporta kredīta aģentūras, uz laiku attiecinātu uz ienākumus nenesošiem riska darījumiem, kuri rastos Covid-19 pandēmijas rezultātā un uz kuriem attiecas dažādās garantiju shēmas, ko ieviesušas dalībvalstis. Tādējādi tiktu atzītas eksporta kredīta aģentūru garantiju un ar Covid-19 saistīto garantiju līdzīgās iezīmes.

Treškārt, ir jāgroza kompensācijas mehānisms, kas saistīts ar kompetentās iestādes rīcības brīvību ļaut kredītiestādēm riska darījumus, kas ir centrālās bankas rezervju veidā, uz laiku

---

6 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Komisijas skaidrojošais paziņojums par grāmatvedības un prudenciālās uzraudzības regulējuma piemērošanu nolūkā atvieglot ES banku aizdevumu izsniegšanu (atbalsts uzņēmumiem un mājsaimniecībām Covid-19 laikā)", COM(2020)169, 28.4.2020.

7 Atlikšana attiecas gan uz pārskatītajiem noteikumiem par prasībām, kas paredzētas uz riskiem balstītajam kapitālam, gan uz pārskatītajiem noteikumiem par sviras rādītāju.

izslēgt no sviras rādītāja aprēķina. Tādējādi tiktu panākts, ka kredītiestādes efektīvi novirza uz ekonomiku likviditātes pasākumus, ko centrālās bankas nodrošina krīzes apstākļos.

Ceturtkārt, saskaņā ar *BCBS* lēmumu ir jāatliek jaunās sviras rādītāja rezerves prasības piemērošanas datums. Tas atraisītu kredītiestāžu darbības spējas un ļautu tām pievērsties aktuālākām problēmām, kas saistītas ar Covid-19 pandēmiju.

Piektkārt, ir jāparedz piemērošanas datumi dažiem KPR plānotajiem kapitāla ieguvumiem, kas vēl netiek piemēroti, proti, noteikumiem par noteiktiem programmatūras aktīviem piemērojamo režīmu, noteikumiem par noteiktiem aizdevumiem, kas nodrošināti ar pensijām vai algām, pārskatītajam mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) atbalsta faktoram un jaunajam infrastruktūras finansējuma atbalsta faktoram. Paātrinot piemērošanas termiņu abiem atbalsta faktoriem – preferenciālajam režīmam noteiktiem programmatūras aktīviem un preferenciālajam režīmam noteiktiem aizdevumiem, kas nodrošināti ar pensijām vai algām, – tiktu atbrīvoti iestāžu pašu līdzekļi, ļaujot tām palielināt tik ļoti nepieciešamos aizdevumus Covid-19 pandēmijas laikā un pēc tās.

Ar šīm ierosinātajām izmaiņām netiks būtiski mainīts prudenciālais tiesiskais regulējums. Tās ir daļa no Komisijas atbildes reakcijas uz ārkārtas situāciju, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija. Šie prudenciālās uzraudzības regulējuma pielāgojumi atvieglotu kolektīvos centienus, kuru mērķis ir mazināt pandēmijas ietekmi un tādējādi virzīties uz strauju atlabšanu.

- **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ar priekšlikumu tiek ieviesti grozījumi spēkā esošajos tiesību aktos. Šie grozījumi pilnībā atbilst iestāžu un to uzraudzības prudenciālo prasību jomā spēkā esošajiem politikas noteikumiem, tostarp Komisijas skaidrojošajam paziņojumam, kas pieņemts vienlaikus ar šo priekšlikumu. Tie arī pilnībā atbilst Savienības grāmatvedības noteikumiem, jo īpaši Komisijas Regulai (ES) 2016/2067 (2016. gada 22. novembris), ar kuru attiecībā uz 9. SFPS groza Regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002. Šis priekšlikums papildina pasākumus, ko šajā jomā veic Eiropas Centrālā banka, Eiropas Banku iestāde un valstu kompetentās iestādes.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Šis priekšlikums ir daļa no Eiropas Komisijas plašākas atbildes reakcijas uz Covid-19 pandēmiju. Tam ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu dalībvalstu, Komisijas un Eiropas Centrālās bankas pieņemto pasākumu efektivitāti. Tas pilnībā atbilst Komisijas 2020. gada 13. martā sniegtajam paziņojumam par koronavīrusa krīzes ekonomiskajiem aspektiem[8], kā arī 2020. gada 2. aprīlī ieviestajai Covid–19 ekonomikas paketei par katra pieejamā euro izmantošanu[9].

[8] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Investīciju bankai un Eurogrupai "Koordinēta ekonomikas reakcija uz Covid-19 uzliesmojumu", COM(2020) 112 final, 13.3.2020.

[9] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Reaģēšana uz koronavīrusu. Visos iespējamos veidos izmantot katru pieejamo euro, lai glābtu cilvēku dzīvību un sargātu iztikas līdzekļus", COM(2020) 143 final, 2.4.2020.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma tiesiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants, t. i., tas pats tiesiskais pamats, kas aktam, ko ar to groza.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Paredzēto grozījumu mērķus, proti, maksimāli palielināt kredītiestāžu spēju izsniegt aizdevumus un absorbēt zaudējumus saistībā ar Covid-19 pandēmiju, vienlaikus joprojām nodrošinot minēto iestāžu pastāvīgu noturību, var labāk sasniegt Savienības līmenī, nevis ar dažādām valstu iniciatīvām, jo grozījumi attiecas uz Savienības noteikumu piemērošanas datumiem vai ir spēkā esošo Savienības noteikumu pielāgojumi, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju. Problēmas un to cēloņi visās dalībvalstīs ir vienādi. Ja Savienība nerīkotos, spēkā esošais tiesiskais regulējums būtu mazāk efektīvs saistībā ar dažādo pasākumu, ko veic publiskās iestādes gan Savienības, gan valstu līmenī, atbalstu un mazāk reaģētspējīgs uz ārkārtējām tirgus problēmām.

Dalībvalstu spēja pieņemt valsts pasākumus ir ierobežota, ņemot vērā to, ka KPR jau reglamentē šos jautājumus, un izmaiņas valsts līmenī būtu pretrunā pašlaik spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem. Ja Savienība pārtrauktu regulēt šos aspektus, banku pakalpojumu iekšējais tirgus tiktu pakļauts dažādiem noteikumu kopumiem, kas novestu pie sadrumstalotības un apdraudētu nesen izveidoto vienoto noteikumu kopumu šajā jomā.

• Proporcionalitāte

Šī Savienības rīcība ir nepieciešama, lai sasniegtu mērķi maksimāli palielināt kredītiestāžu spēju izsniegt aizdevumus un absorbēt zaudējumus Covid-19 pandēmijas laikā, vienlaikus saglabājot prudenciālās uzraudzības regulējuma konsekvenci. Ierosinātie grozījumi attiecas tikai uz atsevišķiem noteikumiem Savienības kredītiestāžu prudenciālās uzraudzības regulējumā, kas attiecas tikai uz pasākumiem, kuru mērķis ir nodrošināt atveseļošanos no pašreizējās Covid-19 pandēmijas. Turklāt ierosinātie grozījumi attiecas tikai uz tiem jautājumiem, kurus nevar risināt spēkā esošajos noteikumos paredzētās rīcības brīvības robežās.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Šim priekšlikumam nav pievienots atsevišķs ietekmes novērtējums, jo ar šo priekšlikumu netiek mainīti KPR galvenie aspekti un attiecīgajām personām netiek uzlikti jauni pienākumi. Turklāt ar šo priekšlikumu grozīto pasākumu ietekme ir tikusi analizēta ietekmes novērtējumos, kas veikti saistībā ar Regulu (ES) 2017/2395, Regulu (ES) 2019/876 un Regulu (ES) 2019/630, ar kurām KPR groza attiecībā uz šā priekšlikuma darbības jomā esošajiem aspektiem. Priekšlikuma galvenais mērķis ir ārkārtēju iemeslu dēļ pašreizējās Covid-19 pandēmijas kontekstā noteikt, ka konkrētu KPR noteikumu piemērošanas datums ir jāatliek, vai paredzēt tādu pasākumu piemērošanu, kas atbrīvotu bankas no dažām kapitāla prasībām, vai precizēt prudenciālo režīmu konkrētiem riska darījumiem, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas radītos ārkārtas apstākļus.

Ierosinātajiem grozījumiem būtu ierobežota ietekme uz banku administratīvo slogu un izmaksām, kas tām rodas, pielāgojot savas iekšējās darbības, un paredzams, ka izmaksas

kompensēs ieguvumi no kapitāla pieejamības. Ierosinātie grozījumi attiecas uz noteikumiem, kas ļauj bankām izmantot labvēlīgāku režīmu, bet neuzliek tām šādu režīmu.

- **Pamattiesības**

ES ir apņēmusies ievērot augstus pamattiesību aizsardzības standartus un ir parakstījusi plašu konvenciju kopumu cilvēktiesību jomā. Šajā kontekstā šim priekšlikumam, visticamāk, nebūs tiešas ietekmes uz minētajām tiesībām, kā minēts galvenajās ANO konvencijās par cilvēktiesībām, Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kas ir ES līgumu un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (ECTK) būtiska daļa.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz Savienības iestāžu budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Pārejas kārtība, lai mazinātu 9. SFPS noteikumu ietekmi uz regulējošām prasībām atbilstošu kapitālu

KPR 473.a pantā ir ietverta pārejas kārtība, kas ļauj iestādēm savam pirmā līmeņa pamata kapitālam pievienot atpakaļ daļu no jebkāda uzkrājumu palielinājuma saistībā ar paredzamo kredītzaudējumu uzskaites ieviešanu saskaņā ar 9. SFPS. Pārejas kārtību veido divi komponenti, proti, statisks un dinamisks komponents. Statiskais komponents ļauj kredītiestādēm daļēji neitralizēt grāmatvedības rezervju palielinājuma "pirmās dienas ietekmi" uz pirmā līmeņa pamata kapitālu saistībā ar 9. SFPS ieviešanu. Dinamiskais komponents ļauj bankām daļēji neitralizēt ietekmi, ko rada papildu (t. i., pēc pirmās dienas) palielinājums to finanšu aktīvu uzkrājumos, kuriem nav samazināta kredītvērtība. Spēkā esošā pārejas kārtība attiecas uz laikposmu no 2018.–2022. gadam.

9. SFPS piemērošana Covid-19 pandēmijas radītās ekonomikas lejupslīdes laikā var izraisīt to, ka pēkšņi nozīmīgi pieaug paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumi, jo daudziem riska darījumiem to darbības laikā, iespējams, būs jāaprēķina paredzamie zaudējumi. Pārejas kārtība būtu jāpagarina, lai mazinātu potenciālo ietekmi, kāda pēkšņam paredzamo kredītzaudējumu uzkrājuma pieaugumam varētu būt uz iestāžu spēju klientiem izsniegt aizdevumus laikā, kad tas ir visvairāk nepieciešams. Tas sniegtu papildu atvieglojumu, lai mazinātu Covid-19 pandēmijas ietekmi uz iestāžu uzkrājumu vajadzību iespējamo pieaugumu saskaņā ar 9. SFPS, vienlaikus saglabājot pārejas kārtību attiecībā uz paredzamo kredītzaudējumu summām, kas bija noteiktas pirms Covid-19 pandēmijas. Tāpēc šie grozījumi ļautu mainīt piecu gadu pārejas periodu, kas sākās 2018. gadā. Tādējādi jaunais pārejas periods ļaus finanšu iestādēm pielāgot to pasākumu kalibrēšanu, ar kuriem laikposmā no 2020.–2024. gadam pirmā līmeņa pamata kapitālam pievieno atpakaļ rezerves.

Covid-19 pandēmijas kontekstā pārejas kārtība tiek attiecināta tikai uz dinamisko komponentu saskaņā ar starptautiski saskaņoto uzraudzības standartu mērķtiecīgu pārskatīšanu[10] (priekšlikuma 1. panta 2. punkts), lai risinātu jautājumu par paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumu iespējamo pieaugumu pēc Covid-19 pandēmijas. Lai bez liekiem sarežģījumiem

[10] Skatīt 2020. gada 3. aprīļa paziņojumu presei "*Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19*" (Bāzeles komiteja izklāsta papildu pasākumus Covid-19 ietekmes mazināšanai), kas pieejams: https://www.bis.org/press/p200403.htm.

nodrošinātu, ka papildu atvieglojumi tiek attiecināti uz paredzamajiem kredītzaudējumiem, kas izriet no Covid-19 pandēmijas izraisītajiem ārkārtas apstākļiem, atsauces datums jebkādam to noteikumu palielinājumam, uz kuriem attiektos paplašinātā pārejas kārtība, tiek pārcelts no 2018. gada 1. janvāra uz 2020. gada 1. janvāri, jo no šā datuma papildu zaudējumi, kas radušies iestādēm, visticamāk, būtu saistīti ar Covid-19 pandēmiju.

KPR 473.a panta 1. punktā ir ietverta pārskatīta formula to paredzamo kredītzaudējumu summu aprēķināšanai, kuras var iekļaut (t. i., "pievienot atpakaļ") pirmā līmeņa pamata kapitālā, kas piemēro dažādus koeficientus attiecīgi statiskajam un dinamiskajam komponentam. Lai gan pēc šā priekšlikuma statiskā komponenta aprēķins paliek nemainīgs, dinamiskajam komponentam tiks piemērots pagarināts pārejas periods un pārskatīts pārejas korekcijas koeficients.

KPR 473.a panta 3. un 5. punktā noteiktos atsauces datumus paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumu iespējamā palielinājuma aprēķināšanai aktīviem, kam nav samazināta kredītvērtība pārskata datumā un ko var pievienot atpakaļ pirmā līmeņa pamata kapitālam, groza, ņemot vērā pārskatīto formulu 1. punktā un jauno termiņu.

KPR 473.a panta 6. punktā minētais pārejas periods statiskajam komponentam ir pielāgots, ņemot vērā jauno formulu minētā panta 1. punktā.

Ar jaunu 6.a punktu tiek pagarināts pārejas periods dinamiskajam komponentam, ļaujot iestādēm pilnībā pievienot atpakaļ savam pirmā līmeņa pamata kapitālam jebkādu 2020. un 2021. gadā atzīto jauno uzkrājumu palielinājumu par to finanšu aktīviem, kuriem nav samazināta kredītvērtība. Summa, ko no 2022.—2024. gadam varētu pievienot atpakaļ, lineāri samazinātos.

Ar izmaiņām KPR 473.a panta 7. punktā tiek vienkāršots kapitāla prasību pārrēķins. Tās aizstāj visu to riska darījumu vērtību atjaunināšanu, kuras samazina uzkrājumi ar standarta riska pakāpi 100 % apmērā, ko piešķir summām, kuras pievienotas atpakaļ pirmā līmeņa pamata kapitālam.

Izmaiņas KPR 473.a panta 9. punktā ļauj iestādēm, kas iepriekš izvēlējušās neizmantot pārejas kārtību, jebkurā laikā atcelt minēto lēmumu, saņemot iepriekšēju kompetentās iestādes apstiprinājumu. Turklāt KPR 473.a panta 9. punktā iestādēm ir paredzēta iespēja piemērot tikai dinamisko komponentu. Visbeidzot, lai uzraudzītu, cik iestāžu visā ES izmanto pārejas kārtību, kompetentajām iestādēm ir periodiski jāiesniedz EBI informācija par to iestāžu skaitu, kuras tās uzrauga un kuras izmanto šos pasākumus.

Publiski garantētiem aizdevumiem piemērotais režīms saskaņā ar INA prudenciālo atbalsta mehānismu

Oficiālas eksporta kredīta aģentūras parasti izdod garantijas valstu valdību vārdā, lai nodrošinātu kredītaizsardzību aizdevumiem, kas tiek izsniegti eksporta finansēšanas nolūkā. Ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem, ko garantējušas šādas aģentūras, piemēro preferenciālu režīmu attiecībā uz uzkrājumu prasībām saskaņā ar KPR 47.c pantu. Ierosinātā atkāpe no 47.c panta 3. punkta šo preferenciālo režīmu attiecina arī uz riska darījumiem, kuriem izsniedz garantiju vai pretgarantiju publiskais sektors saistībā ar pasākumiem, kuru mērķis ir mazināt Covid-19 pandēmijas ekonomisko ietekmi, attiecīgā gadījumā ievērojot Savienības noteikumus par valsts atbalstu. Tādējādi tiktu ņemts vērā šo garantēto riska darījumu līdzīgais riska profils (priekšlikuma 1. panta 3. punkts).

Sviras rādītāja rezervju piemērošanas datums

KPR ar KPR II starpniecību tika ieviests jauns 92. panta 1.a punkts, ar kuru globālām sistēmiski nozīmīgām iestādēm piemēro sviras rādītāja rezervju prasību. Sākotnēji par minēto rezervju piemērošanas datumu noteica 2022. gada 1. janvāri. Covid-19 pandēmijas kontekstā un saskaņā ar pārskatīto īstenošanas grafiku, kuram piekritusi *BCBS*, KPR II 3. panta 5. punktā noteiktais piemērošanas datums tiek atlikts par vienu gadu, proti, līdz 2023. gada 1. janvārim (priekšlikuma 2. panta 2. punkts).

Atsevišķu riska darījumu izslēgšanas no sviras rādītāja aprēķina ietekmes kompensēšana

Ar KPR II, pamatojoties uz pārskatīto Bāzeles standartu, tika mainīts sviras rādītāja aprēķins. Izmaiņas ietvēra rīcības brīvību konkrētus centrālās bankas riska darījumus ārkārtas apstākļos uz laiku izslēgt no iestādes kopējās riska darījumu vērtības mēra (KPR 429.a panta 1. punkta n) apakšpunkts un 5.–7. punkts). Atbrīvojumu var piešķirt uz ierobežotu laikposmu, kas nepārsniedz vienu gadu, ja iestādes kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgo centrālo banku ir konstatējusi un publiski paziņojusi, ka šādi ārkārtas apstākļi pastāv. Jebkādas izslēgšanas ietekme tiek pilnībā kompensēta, izmantojot KPR 429.a panta 7. punktā noteikto mehānismu, kas stingri samērīgā veidā palielina kredītiestādes individuālo sviras rādītāja prasību.

Rīcības brīvība, kuras mērķis ir atvieglot monetārās politikas pasākumu efektīvu transmisiju, kopā ar sviras rādītāja prasību kļūs piemērojama no 2021. gada 28. jūnija. Tomēr pašreizējā Covid-19 krīze ir parādījusi, ka kompensācijas mehānisms attiecīgā gadījumā būtu pārāk ierobežojošs un ka tā piemērošana faktiski neveicinātu monetārās politikas efektīvu transmisiju. Patiesi, pašreizējā kompensācijas mehānisma dēļ kredītiestādes var tikt ierobežotas attiecībā uz to centrālās bankas rezervju palielinājuma līmeni. Tādējādi pašreizējais kompensācijas mehānisms varētu atturēt kredītiestādes no centrālās bankas likviditātes iespēju izmantošanas stresa situācijā, ciktāl tas ir nepieciešams vai vēlams. Tā rezultātā tiktu kavēta monetārās politikas pasākumu efektīva transmisija, un galu galā iestāde būtu spiesta samazināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru, pārdodot aktīvus vai samazinot aizdevumu apjomu reālajai ekonomikai, vai veicot abas minētās darbības, tāpēc, ka iestādes rīcības brīvība kontrolēt šo rezervju apjomu krīzes laikā ir ierobežota.

Pamatojoties uz šiem konstatējumiem un ņemot vērā KPR 511. pantā noteiktās Komisijas pilnvaras cita starpā pārskatīt centrālās bankas rezervju režīmu, Komisija uzskata, ka ir lietderīgi grozīt kompensācijas mehānismu, pirms tas kļūst piemērojams (priekšlikuma 1. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Tas palielinās elastību rīkoties atbilstīgi un mērķtiecīgi iespējamu turpmāku satricinājumu un krīžu laikā un palielinās pasākuma efektivitāti. Konkrēti, kredītiestādei, kas izmanto rīcības brīvību, koriģētais sviras rādītājs būs jāaprēķina tikai vienu reizi, proti, brīdī, kad tā īsteno rīcības brīvību, un pamatojoties uz iestādes atbilstīgo centrālās bankas rezervju vērtību un kopējo riska darījumu vērtības mēru dienā, kad iestādes kompetentā iestāde paziņo, ka pastāv ārkārtas apstākļi, kas pamato rīcības brīvības izmantošanu. Koriģēto sviras rādītāju piemēros visā periodā, kurā tiek īstenota rīcības brīvība, un tas nemainīsies tāpat kā saskaņā ar pašreizējo kompensācijas mehānismu. Kompensācijas mehānisma grozījumi pieprasa arī izmaiņas 429.a panta 1. punkta n) apakšpunktā, lai varētu izslēgt visas atbilstīgās centrālās bankas rezerves, nevis tikai tās rezerves, kas izveidotas pēc atbrīvojuma stāšanās spēkā (priekšlikuma 1. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

Piemērošanas datums noteiktu programmatūras aktīvu atbrīvojumam no kapitāla atskaitījumiem

KPR II tika ieviesti noteikumi, ar kuriem maina regulatīvo režīmu "prudenciāli vērtētiem programmatūras aktīviem", kas netiek būtiski ietekmēti darbības pārtraukšanas (t. i., iestādes noregulējuma, maksātnespējas vai likvidācijas) gadījumā. Iestādēm vairs nebūs pienākuma šos konkrētos programmatūras aktīvus atskaitīt no pirmā līmeņa pamata kapitāla (KPR 36. panta 1. punkta b) apakšpunkts). EBI tika pilnvarota izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu (RTS) projektu, lai precizētu, kā šis atbrīvojums no atskaitījumiem ir jāpiemēro, nosakot, uz kādu programmatūras aktīvu klāstu atbrīvojums attiecas un kā tiem tiks piemērots riska svērums (KPR 36. panta 4. punkts). Programmatūras aktīviem piemērotā pārskatītā režīma piemērošanas datums ir noteikts 12 mēnešus pēc šā RTS stāšanās spēkā (KPR II 3. panta 7. punkts).

Ņemot vērā digitālo pakalpojumu paātrinātu ieviešanu, kas izriet no Covid-19 pandēmijas novēršanai pieņemtajiem pasākumiem, piemērošanas datums tiek grozīts, lai atbrīvojumu varētu piemērot agrāk, proti, no dienas, kad stājas spēkā RTS (priekšlikuma 2. panta 3. punkts).

Noteiktiem ar pensijām vai algām nodrošinātiem aizdevumiem paredzētā īpašā režīma piemērošanas datums

Ar KPR II 123. pantu tika ieviests labvēlīgāks režīms noteiktiem aizdevumiem, ko kredītiestādes piešķir pensionāriem vai darbiniekiem ar pastāvīgu līgumu. Šis labvēlīgākais režīms tika ieviests, jo šādiem aizdevumiem bija pievienotas papildu garantijas, kas izrietēja no aizņēmēja pensijas vai algas daļas beznosacījumu pārskaitīšanas minētajai kredītiestādei. Šā režīma piemērošana Covid-19 pandēmijas kontekstā stimulētu iestādes palielināt kreditēšanu darba ņēmējiem un pensionāriem. Lai iestādes labvēlīgāko režīmu varētu izmantot jau Covid-19 pandēmijas laikā, minētā noteikuma piemērošanas datums tiek pārcelts uz agrāku laiku (priekšlikuma 2. panta 1. punkts).

Pārskatītā MVU atbalsta faktora un infrastruktūras atbalsta faktora piemērošanas datums

Ar KPR II Regulas (ES) Nr. 575/2013 501. pants tika mainīts, koriģējot pašu kapitāla prasības MVU riska darījumiem, kuros nav saistību neizpildes (MVU atbalsta faktors), un Regulas (ES) Nr. 575/2013 501.a pantā tika ieviesta jauna korekcija pašu kapitāla prasībām, kuras piemēro riska darījumiem ar sabiedrībām, kas ekspluatē vai finansē fiziskas konstrukcijas vai ražotnes, sistēmas un tīklus, kuri sniedz nozīmīgus sabiedriskos pakalpojumus vai nodrošina to atbalstu (infrastruktūras atbalsta faktors). Šie atbalsta faktori ļauj piemērot labvēlīgāku režīmu konkrētiem riska darījumiem ar MVU un infrastruktūru, lai stimulētu iestādes piesardzīgi palielināt aizdevumus šīm struktūrām. Saistībā ar Covid-19 pandēmiju ir būtiski, lai bankas turpinātu izsniegt aizdevumus MVU un atbalstītu ieguldījumus infrastruktūrā. Tāpēc KPR II 3. pantā noteiktais abu atbalsta faktoru piemērošanas datums tiek pārcelts uz agrāku laiku (priekšlikuma 2. panta 1. punkts).

2020/0066 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Regulas (ES) Nr. 575/2013 un (ES) 2019/876 groza attiecībā uz korekcijām, kuras veicamas, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013[11] un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES[12] izveido prudenciālo tiesisko regulējumu iestādēm, kas darbojas Savienībā. Prudenciālās uzraudzības regulējums, kas tika pieņemts pēc finanšu krīzes, kura sākās 2007.–2008. gadā, un lielā mērā bija balstīts uz starptautiskajiem standartiem, par kuriem 2010. gadā vienojās Bāzeles Banku uzraudzības komiteja (*BCBS*), ir pazīstams kā "Bāzele III" regulējums, un tas ir palīdzējis uzlabot to iestāžu noturību, kuras darbojas Savienībā, un padarīt tās labāk sagatavotas potenciālu grūtību — tostarp no iespējamām turpmākām krīzēm izrietošu grūtību — pārvarēšanai.

(2) Kopš Regulas (ES) Nr. 575/2013 stāšanās spēkā tā ir vairākkārt grozīta, lai novērstu atlikušās nepilnības prudenciālajā tiesiskajā regulējumā un īstenotu dažus atlikušos globālās finanšu pakalpojumu reformas elementus, kas ir būtiski, lai nodrošinātu iestāžu noturību. Turpmāk veiktās izmaiņas ietver pārejas kārtību, kas Regulā (ES) Nr. 575/2013 tika ieviesta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/2395[13],

---

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

12 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.)

13 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2395 (2017. gada 12. decembris), ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz pārejas kārtību tam, lai mazinātu 9. SFPS ieviešanas ietekmi uz pašu kapitālu, un lielo riska darījumu regulējumam noteiktiem publiskā sektora riska darījumiem, kuri denominēti jebkuras dalībvalsts vietējā valūtā (OV L 345, 27.12.2017., 27. lpp.).

lai mazinātu ietekmi, ko uz pašu kapitālu rada 9. starptautiskā finanšu pārskatu standarta (SFPS) "Finanšu instrumenti" ieviešana. Regulā (ES) Nr. 575/2013 ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/630[14] tika ieviesta prasība par zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem, proti, tā sauktais prudenciālais atbalsta mehānisms. Turklāt Regulā (ES) Nr. 575/2013 ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/876[15] tika ieviesti daži no "Bāzele III" pabeigtā regulējuma galīgajiem elementiem, cita starpā jauna sviras rādītāja definīcija un sviras rādītāja rezerves, kas neļauj iestādēm pārmērīgi palielināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru, kā arī labvēlīgāks prudenciālais režīms noteiktiem programmatūras aktīviem, labvēlīgāks režīms noteiktiem aizdevumiem, kas nodrošināti ar pensijām vai algām, pārskatīts atbalsta faktors aizdevumiem maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un atbalsta faktors infrastruktūras projektiem.

(3) Smagajam ekonomikas satricinājumam, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija un ārkārtas ierobežošanas pasākumi, ir tālejoša ietekme uz ekonomiku. Uzņēmumi saskaras ar piegādes ķēžu traucējumiem, pagaidu slēgšanu un pieprasījuma samazināšanos, savukārt mājsaimniecības ir skāris bezdarbs un ienākumu samazināšanās. Publiskās iestādes Savienības un dalībvalstu līmenī ir spērušas izšķirošus soļus, lai palīdzētu mājsaimniecībām un maksātspējīgiem uzņēmumiem pārvarēt šo nopietno, bet saimnieciskās darbības palēninašanos, kurai ir pagaidu raksturs, un tās izraisīto likviditātes trūkumu.

(4) Iestādēm būs nozīmīga loma atveseļošanas veicināšanā. Tajā pašā laikā tās, visticamāk, ietekmēs ekonomiskās situācijas pasliktināšanās. Kompetentās iestādes ir nodrošinājušas iestādēm pagaidu kapitālu, likviditāti un darbības atvieglojumus, lai parūpētos par to, ka tās var turpināt pildīt savu uzdevumu finansēt reālo ekonomiku sarežģītākā vidē. Komisija, Eiropas Centrālā banka un Eiropas Banku iestāde ir sniegušas skaidrību par Regulā (ES) Nr. 575/2013 jau iestrādātās elastības piemērošanu, sniedzot interpretācijas un norādījumus par prudenciālās uzraudzības

[14] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/630 (2019. gada 17. aprīlis), ar ko attiecībā uz zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 (OV L 111, 25.4.2019., 4. lpp.).

[15] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/876 (2019. gada 20. maijs), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, darījuma partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, pārskatu sniegšanas un informācijas atklāšanas prasībām un Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 150, 7.6.2019., 1. lpp.).

regulējuma piemērošanu saistībā ar Covid-19[16]. Reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, *BCBS* ir arī nodrošinājusi zināmu elastību starptautisko standartu piemērošanā[17].

(5) Ir svarīgi, lai iestādes izmantotu savu kapitālu tur, kur tas ir visvairāk nepieciešams; Savienības tiesiskais regulējums to atvieglo, vienlaikus nodrošinot, ka iestādes rīkojas piesardzīgi. Papildus elastībai, kas paredzēta spēkā esošajos noteikumos, mērķtiecīgas izmaiņas Regulā (ES) Nr. 575/2013 nodrošinātu, ka minētais prudenciālās uzraudzības regulējums netraucēti mijiedarbojas ar dažādajiem pasākumiem, ar kuriem tiek risināta Covid-19 ārkārtas situācija.

(6) Covid-19 pandēmijas radītie ārkārtējie apstākļi un nepieredzētais problēmu apjoms liek nekavējoties rīkoties, lai iestādēm nodrošinātu apstākļus efektīvai līdzekļu novirzīšanai uzņēmumiem un mājsaimniecībām un Covid-19 pandēmijas izraisīto ekonomisko satricinājumu absorbēšanai.

(7) Garantijas, ko saistībā ar Covid-19 pandēmiju ir sniegušas valstu valdības vai citas publiskās struktūras, kuras ir atbilstīgas kā kredītaizsardzības nodrošinātājas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas ceturtajā nodaļā izklāstītajiem kredītriska mazināšanas noteikumiem, attiecībā uz to riska mazināšanas ietekmi ir salīdzināmas ar garantijām, ko sniedz oficiālas eksporta kredīta aģentūras, kā minēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 47.c pantā. Tāpēc ir pamatoti minimālā seguma prasības attiecībā uz ienākumus nenesošiem riska darījumiem, kas gūst labumu no valstu valdību vai citu publisku struktūru piešķirtām garantijām, saskaņot ar riska darījumiem, kuri gūst labumu no oficiālu eksporta kredīta aģentūru piešķirtām garantijām. Tāpēc garantijas un pretgarantijas, kas sniegtas Covid-19 pandēmijas kontekstā, saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem būtu jāuzskata par tādām pašām garantijām un pretgarantijām, ko sniedz oficiālas eksporta kredīta aģentūras.

(8) Saistībā ar Covid-19 pandēmiju gūtie pierādījumi liecina, ka krīzes situācijā konkrētus centrālās bankas riska darījumus varētu būt īpaši svarīgi uz laiku izslēgt no iestādes kopējās riska darījumu vērtības mēra aprēķina, kā noteikts 429.a pantā Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas grozīta ar Regulu (ES) 2019/876. Tomēr šā pasākuma efektivitāti, šķiet, kavē tas, ka ar šādiem pagaidu izņēmumiem saistītā kompensēšanas mehānisma ietekmē ir samazinājusies elastība, un tas ierobežotu iestāžu spēju krīzes situācijā palielināt centrālo banku riska darījumus. Tas galu galā varētu likt iestādei samazināt aizdevumu apjomu mājsaimniecībām un uzņēmumiem. Lai izvairītos no nevēlamām sekām saistībā ar kompensācijas mehānismu un nodrošinātu minētās izslēgšanas efektivitāti iespējamu nākotnes satricinājumu un krīžu gadījumā, kompensācijas mehānisms būtu jāgroza, pirms Regulas (ES) Nr. 575/2013 92. panta 1. punkta d)

---

16 Tas ietver Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei "Komisijas skaidrojošais paziņojums par grāmatvedības un prudenciālās uzraudzības regulējuma piemērošanu nolūkā atvieglot ES banku aizdevumu izsniegšanu (atbalsts uzņēmumiem un mājsaimniecībām Covid-19 laikā)", COM(2020)169, 28.4.2020; paziņojumu presei "ECB banku uzraudzība nodrošina bankām papildu elastību, reaģējot uz koronavīrusu" (*ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus*) un tai pievienotos bieži uzdotos jautājumus, 2020. gada 20. marts, https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200320~4cdbbcf466.en.html; EBI paziņojumu par prudenciālās uzraudzības regulējuma piemērošanu attiecībā uz saistību neizpildi, pārskatīšanu un 9. SFPS, ņemot vērā Covid-19 pasākumus (*Statement on the application of the prudential framework regarding Default, Forbearance and IFRS9 in light of COVID-19 measures)*, 2020. gada 25. marts, pieejams tīmekļa vietnē: https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures.

17 Skatīt 2020. gada 3. aprīļa paziņojumu presei "Bāzeles komiteja izklāsta papildu pasākumus Covid-19 ietekmes mazināšanai" (*Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19*), kas pieejams https://www.bis.org/press/p200403.htm

apakšpunktā noteiktā sviras rādītāja prasība saskaņā ar Savienības tiesību aktiem kļūst piemērojama 2021. gada 28. jūnijā. Kamēr ar Regulu (ES) 2019/876 ieviestie grozītie noteikumi par sviras rādītāja aprēķināšanu vēl nav piemēroti, būtu jāturpina piemērot ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/62[18] ieviestais 429.a pants.

(9) Lielai daļai iestāžu, kas darbojas Savienībā, no 2018. gada 1. janvāra piemēro 9. SFPS. Atbilstoši *BCBS* pieņemtajiem starptautiskajiem standartiem ar Regulu (ES) 2017/2395 Regulā (ES) Nr. 575/2013 tika ieviesta pārejas kārtība, lai mazinātu iespējamu nozīmīgu negatīvu ietekmi uz iestāžu pirmā līmeņa pamata kapitālu, ko radītu paredzamo kredītzaudējumu uzskaite saskaņā ar 9. SFPS.

(10) 9. SFPS piemērošana Covid-19 pandēmijas radītās ekonomikas lejupslīdes laikā var izraisīt to, ka pēkšņi nozīmīgi pieaug paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumi, jo daudziem riska darījumiem to darbības laikā, iespējams, būs jāaprēķina paredzamie zaudējumi. *BCBS* 2020. gada 3. aprīlī piekrita atļaut lielāku elastību, īstenojot pārejas kārtību, kas pakāpeniski ievieš 9. SFPS ietekmi. Lai ierobežotu regulējošām prasībām atbilstoša kapitāla iespējamo svārstīgumu, kas var rasties, ja Covid-19 krīzes rezultātā ievērojami pieaugtu uzkrājumi paredzamajiem kredītzaudējumiem, pārejas kārtība ir jāietver arī Savienības tiesību aktos.

(11) Lai mazinātu iespējamo ietekmi, kādu pēkšņs paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumu pieaugums varētu atstāt uz iestāžu spēju izsniegt klientiem aizdevumus laikā, kad tas ir visvairāk nepieciešams, pārejas kārtība būtu jāpagarina par diviem gadiem un iestādēm būtu jāļauj pilnībā pieskaitīt atpakaļ to pirmā līmeņa pamata kapitālam jebkādu jaunu paredzamo kredītzaudējumu uzkrājumu pieaugumu, ko tās atzīst 2020. un 2021. gadā attiecībā uz to finanšu aktīviem, kuriem nav samazināta kredītvērtība. Tas arī palīdzētu atvieglot Covid-19 krīzes ietekmi uz iestāžu uzkrājumu vajadzību iespējamo pieaugumu saskaņā ar 9. SFPS, vienlaikus saglabājot pārejas kārtību attiecībā uz paredzamo kredītzaudējumu summām, kas bija noteiktas pirms Covid-19 pandēmijas.

(12) Iestādes, kas iepriekš izvēlējušās neizmantot pārejas kārtību, var jebkurā brīdī pārejas periodā atcelt šo lēmumu, pirms tam saņemot to kompetentās iestādes apstiprinājumu. Pēc tam, saņemot uzraudzības iestādes apstiprinājumu, iestādēm ir iespēja atteikties no pārejas kārtības izmantošanas.

(13) Centrālo banku un uzraudzības iestāžu vadītāju grupa (*GHOS*) 2020. gada martā pārskatīja Bāzeles sistēmas galīgo elementu īstenošanas grafiku. Lai gan lielākā daļa galīgo elementu vēl ir jāīsteno Savienības tiesību aktos, sviras rādītāja rezervju prasība globāli sistēmiski nozīmīgām iestādēm jau ir īstenota ar grozījumiem, kas ieviesti ar Regulu (ES) 2019/876. Tādēļ sviras rādītāja rezervju prasības piemērošanas diena būtu jāatliek par vienu gadu līdz 2023. gada 1. janvārim, kā par to panākta starptautiska vienošanās. Regulā (ES) 2019/876 noteiktā piemērošanas diena būtu attiecīgi jāpārskata, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus starptautiskā mērogā iestādēm, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un darbojas ārpus Savienības. Atliekot sviras rādītāja rezervju prasības piemērošanu, atlikšanas periodā nebūtu nekādu seku attiecībā uz minētās prasības neizpildi, kā noteikts Direktīvas 2013/36/ES 141.c pantā, un attiecībā uz peļņas sadali nebūtu nekādu saistītu ierobežojumu, kā noteikts minētās direktīvas 141.b pantā.

[18] Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/62 (2014. gada 10. oktobris), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju (OV L 11, 17.1.2015., 37-43. lpp.).

(14) Ņemot vērā īpašās garantijas, kas piesaistītas aizdevumiem, kurus kredītiestādes piešķir pensionāriem vai darbiniekiem ar pastāvīgu līgumu pret aizņēmēja pensijas vai algas daļas beznosacījumu pārskaitīšanu minētajai kredītiestādei, Regulas (ES) Nr. 575/2013 123. pants tika grozīts ar Regulu (ES) 2019/876, lai šādiem aizdevumiem varētu piemērot labvēlīgāku režīmu. Šī režīma piemērošana saistībā ar Covid-19 pandēmiju stimulētu iestādes palielināt aizdevumu izsniegšanu darba ņēmējiem un pensionāriem. Tādēļ ir jānosaka agrāka minētā noteikuma piemērošanas diena, lai iestādes to varētu izmantot jau Covid-19 pandēmijas laikā.

(15) Regulas (ES) Nr. 575/2013 501. pantā izklāstītie noteikumi par korekciju riska svērtajos MVU riska darījumos, kam nav iestājusies saistību neizpilde (MVU atbalsta faktors) ir grozīti ar Regulu (ES) 2019/876. Ar minēto regulu Regulas (ES) Nr. 575/2013 501.a pantā tika ieviesta arī jauna korekcija pašu kapitāla prasībās attiecībā uz kredītrisku riska darījumiem ar sabiedrībām, kas ekspluatē vai finansē fiziskas konstrukcijas vai ražotnes, sistēmas un tīklus, kuri sniedz nozīmīgus sabiedriskos pakalpojumus vai nodrošina to atbalstu (infrastruktūras atbalsta faktori). Tā kā minētie atbalsta faktori ļauj piemērot labvēlīgāku režīmu konkrētiem riska darījumiem ar MVU un infrastruktūru, to piemērošana saistībā ar Covid-19 pandēmiju stimulētu iestādes palielināt šīm struktūrām tik ļoti nepieciešamo aizdevumu apjomu. Tādēļ ir nepieciešams noteikt agrāku abu atbalsta faktoru piemērošanas dienu, lai iestādes tos varētu izmantot jau Covid-19 pandēmijas laikā.

(16) Prudenciālās uzraudzības režīms attiecībā uz noteiktiem programmatūras aktīviem ir grozīts ar Regulu (ES) 2019/876, lai turpinātu atbalstīt pāreju uz digitalizētāku banku nozari. Ņemot vērā to, ka Covid-19 pandēmijas novēršanai ieviesto publisko pasākumu ietekmē digitālie pakalpojumi tiek ieviesti paātrināti, būtu jāparedz šo izmaiņu piemērošana.

(17) Tā kā šīs regulas mērķus, proti, maksimāli palielināt kredītiestāžu spēju izsniegt aizdevumus un absorbēt ar Covid-19 pandēmiju saistītos zaudējumus, vienlaikus nodrošinot to ilgstošu noturību, nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstu līmenī, bet minēto pasākumu mēroga un ietekmes dēļ tos labāk var sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(18) Lai ārkārtas atbalsta pasākumi, kas pieņemti, lai atvieglotu Covid-19 pandēmijas ietekmi, būtu pilnībā efektīvi nolūkā saglabāt lielāku noturību banku nozarē un sniegt stimulu iestādēm turpināt aizdevumu izsniegšanu, ir nepieciešams, lai šo pasākumu atvieglojošā ietekme tiktu nekavējoties atspoguļota tajā, kā tiek noteiktas regulējošām prasībām atbilstoša kapitāla prasības. Ņemot vērā to, ka minētie pielāgojumi prudenciālajā regulējumā ir steidzami, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(19) Ņemot vērā jautājuma steidzamību, tika uzskatīts, ka ir jāpiemēro izņēmums astoņu nedēļu laikposmam, kas minēts 4. pantā Protokolā Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

(20) Tādēļ Regulas (ES) Nr. 575/2013 un (ES) 2019/876 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants
Grozījumi Regulā (ES) Nr. 575/2013

Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza šādi:

(1) 429.a pantu, kas grozīts ar Regulu (ES) 2019/876, groza šādi:

(a) panta 1. punktā n) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"n) šādus riska darījumus iestādes centrālajā bankā, kam piemēro 5. un 6. punktā izklāstītos nosacījumus:";

(b) panta 7. punktā "EM_{LR}" un "CB" definīcijas aizstāj ar šādām:

"EM_{LR} = iestādes kopējās riska darījumu vērtības mērs, kā definēts 429. panta 4. punktā, tostarp riska darījumi, kas izslēgti saskaņā ar šā panta 1. punkta n) apakšpunktu, šā panta 5. punkta a) apakšpunktā minētās publiskās paziņošanas dienā; un

CB = kopējā vērtība iestādes riska darījumiem ar tās centrālo banku, kurus var izslēgt saskaņā ar šā panta 1. punkta n) apakšpunktu, šā panta 5. punkta a) apakšpunktā minētās publiskās paziņošanas dienā.";

(2) regulas 473.a pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta pirmās daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties no 50. panta un līdz šā panta 6. un 6.a punktā noteikto pārejas periodu beigām, turpmāk minētie savā pirmā līmeņa pamata kapitālā var iekļaut summu, kas aprēķināta saskaņā ar šo punktu:";

ii) punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Pirmajā daļā minēto summu aprēķina kā šādu elementu summu:

(a) riska darījumiem, kam saskaņā ar trešās daļas II sadaļas 2. nodaļu piemēro riska pakāpi, summu (AB_{SA}) aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} - t_1) \times f_1 + (A_{4,SA} - t_2) \times f_2$$

kur:

$A_{2,SA}$ = summa, kas aprēķināta saskaņā ar 2. punktu,

$A_{4,SA}$ = summa, kas aprēķināta saskaņā ar 4. punktu, pamatojoties uz summām, kas aprēķinātas saskaņā ar 3. punktu,

f_1 = 6. punktā paredzētais piemērojamais koeficients,

f_2 = 6.a punktā paredzētais piemērojamais koeficients,

t_1 = pirmā līmeņa pamata kapitāla pieaugums, kam ir piemērojams summas $A_{2,SA}$ nodokļu atskaitījums,

t_2 = pirmā līmeņa pamata kapitāla pieaugums, kam ir piemērojams summas $A_{4,SA}$ nodokļu atskaitījums;

(b) riska darījumiem, kam piemēro riska pakāpi saskaņā ar trešās daļas II sadaļas 3. nodaļu, summu (AB_{IRB}) aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} - t_1) \times f_1 + (A_{4,IRB} - t_2) \times f_2$$

kur:

$A_{2,IRB}$ = summa, kas aprēķināta saskaņā ar 2. punktu un koriģēta saskaņā ar 5. punkta a) apakšpunktu,

$A_{4,IRB}$ = summa, kas aprēķināta saskaņā ar 4. punktu, pamatojoties uz summām, kuras aprēķinātas saskaņā ar 3. punktu un kuras koriģētas saskaņā ar 5. punkta b) un c) apakšpunktu,

f_1 = 6. punktā paredzētais piemērojamais koeficients,

f_2 = 6.a punktā paredzētais piemērojamais koeficients,

t_1 = pirmā līmeņa pamata kapitāla pieaugums, kam ir piemērojams summas $A_{2,IRB}$ nodokļu atskaitījums,

t_2 = pirmā līmeņa pamata kapitāla pieaugums, kam ir piemērojams summas $A_{4,IRB}$ nodokļu atskaitījums";

(b) panta 3. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) 12 mēnešu paredzamo kredītzaudējumu summa, kas noteikta saskaņā ar pielikuma attiecībā uz 9. SFPS 5.5.5. punktu, un zaudējumu atskaitījumu summa visā darbības laikā paredzamajiem kredītzaudējumiem, kas noteikta saskaņā ar pielikuma attiecībā uz 9. SFPS 5.5.3. punktu, izņemot zaudējumu atskaitījumus visā darbības laikā paredzamajiem to finanšu aktīvu kredītzaudējumiem, kuriem ir samazināta kredītvērtība, kā definēts pielikuma attiecībā uz 9. SFPS A papildinājumā, 2020. gada 1. janvārī vai 9. SFPS sākotnējās piemērošanas datumā – atkarībā no tā, kura diena ir vēlāk.";

(c) panta 5. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) iestādes summu, kas aprēķināta saskaņā ar šā panta 3. punkta b) apakšpunktu, aizstāj ar 12 mēnešu paredzamo kredītzaudējumu summu, kas noteikta saskaņā ar pielikuma attiecībā uz 9. SFPS 5.5.5. punktu, un zaudējumu atskaitījumu summu visā darbības laikā paredzamajiem kredītzaudējumiem, kas noteikta saskaņā ar pielikuma attiecībā uz 9. SFPS 5.5.3. punktu, izņemot zaudējumu atskaitījumus visā darbības laikā paredzamajiem to finanšu aktīvu kredītzaudējumiem, kuriem ir samazināta kredītvērtība, kā definēts pielikuma attiecībā uz 9. SFPS A papildinājumā, 2020. gada 1. janvārī vai 9. SFPS sākotnējās piemērošanas datumā – atkarībā no tā, kura diena ir vēlāk –, no kā atskaita summu, ko veido saistīto paredzamo zaudējumu summas tiem pašiem riska darījumiem, kas aprēķinātas saskaņā ar 158. panta 5., 6. un 10. punktu. Ja aprēķina rezultātā tiek iegūts negatīvs skaitlis, iestāde šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minētās summas vērtību nosaka kā vienādu ar nulli.";

(d) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. Lai aprēķinātu summas AB_{SA} un AB_{IRB}, kas minētas attiecīgi 1. punkta otrās daļas a) un b) apakšpunktā, iestādes piemēro šādus f_1 koeficientus:

(a) 0,7 laikposmā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim;

(b) 0,5 laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim;

(c) 0,25 laikposmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim;

(d) 0 laikposmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim.

Iestādes, kuru finanšu gads sākas pēc 2020. gada 1. janvāra un pirms 2021. gada 1. janvāra, pirmās daļas a)–d) apakšpunktā minētos datumus koriģē tā, lai tie atbilstu minēto iestāžu finanšu gadam, informē savas kompetentās iestādes par koriģētajiem datumiem un publisko tos.

Iestādes, kas grāmatvedības standartus sāk piemērot, kā minēts 1. punktā, proti, 2021. gada 1. janvārī vai pēc tā, piemēro attiecīgos koeficientus saskaņā ar pirmās daļas b)–d) apakšpunktu, sākot ar to koeficientu, kas atbilst gadam, kad minētos grāmatvedības standartus piemēro pirmo reizi.";

(e) pantam pievieno šādu 6.a punktu:

"6.a Lai aprēķinātu summas AB_{SA} un AB_{IRB}, kas minētas attiecīgi 1. punkta otrās daļas a) un b) apakšpunktā, iestādes piemēro šādus f_2 koeficientus:

(a) 1 laikposmā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim;

(b) 1 laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim;

(c) 0,75 laikposmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim;

(d) 0,5 laikposmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim;

(e) 0,25 laikposmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim.

Iestādes, kuru finanšu gads sākas pēc 2020. gada 1. janvāra un pirms 2021. gada 1. janvāra, pirmās daļas a)–e) apakšpunktā minētos datumus koriģē tā, lai tie atbilstu minēto iestāžu finanšu gadam, informē savas kompetentās iestādes par koriģētajiem datumiem un publisko tos.

Iestādes, kas grāmatvedības standartus sāk piemērot, kā minēts 1. punktā, proti, 2021. gada 1. janvārī vai pēc tā, piemēro attiecīgos koeficientus saskaņā ar pirmās daļas b)–e) apakšpunktu, sākot ar to koeficientu, kas atbilst gadam, kad minētos grāmatvedības standartus piemēro pirmo reizi.";

(f) panta 7. punktu groza šādi:

i) šā punkta b) apakšpunktu svītro;

ii) šajā punktā iekļauj šādu daļu:

"Pārrēķinot šajā regulā un Direktīvā 2013/36/ES noteiktās prasības pirmās daļas vajadzībām, 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktā minētajai summai AB_{SA} piešķir 100 % riska pakāpi.";

(g) panta 8. punktu aizstāj ar šādu:

"8. Šā panta 6. un 6.a punktā minētajos periodos papildus informācijas atklāšanai, kā prasīts astotajā daļā, iestādes, kuras nolēmušas piemērot šajā pantā izklāstīto pārejas kārtību, atklāj informāciju par pašu kapitāla, pirmā līmeņa pamata kapitāla un pirmā līmeņa kapitāla summām, pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju, pirmā līmeņa kapitāla rādītāju, kopējo kapitāla rādītāju un sviras rādītāju, kāds tām būtu gadījumā, ja tās nepiemērotu šo pantu.";

(h) panta 9. punktu groza šādi:

i) pirmās daļas otro teikumu aizstāj ar šādu:

"Ja iestāde ir saņēmusi kompetentās iestādes iepriekšēju atļauju, tā var pārejas periodā atcelt savu lēmumu.";

ii) otrās daļas otro un trešo teikumu aizstāj ar šādiem teikumiem:

"Šādā gadījumā iestāde 1. punktā minētos A_4 un t_2 nosaka kā vienādus ar nulli. Ja iestāde ir saņēmusi kompetentās iestādes iepriekšēju atļauju, tā var pārejas periodā atcelt savu lēmumu.";

iii) pievieno šādas daļas:

"Iestāde, kas nolēmusi piemērot šajā pantā izklāstīto pārejas kārtību, var nolemt nepiemērot 2. punktu, un tādā gadījumā tā nekavējoties informē kompetento iestādi par savu lēmumu. Šādā gadījumā iestāde 1. punktā minētos A_2 un t_1 nosaka kā vienādus ar nulli. Pārejas periodā iestāde var atcelt savu lēmumu, ja tā ir saņēmusi kompetentās iestādes iepriekšēju atļauju.

Kompetentās iestādes vismaz reizi gadā informē EBI par to, kā to uzraudzībā esošās iestādes piemēro šo pantu.";

(3) iekļauj šādu pantu:

"500.a pants
Ar Covid-19 pandēmiju saistīto publisko garantiju pagaidu režīms

Atkāpjoties no 47.c panta 3. punkta, līdz [šīs grozošās regulas spēkā stāšanās diena + 7 gadi] 47.c panta 4. punktā noteiktos koeficientus piemēro arī tai ienākumus nenesoša riska darījuma daļai, ko garantē 201. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētais atbilstīgais pakalpojumu sniedzējs, ja attiecīgā gadījumā, ievērojot Savienības valsts atbalsta noteikumus, garantija vai pretgarantija tiek sniegta kā daļa no atbalsta pasākumiem, lai palīdzētu aizņēmējiem Covid-19 pandēmijas laikā."

2. pants
Grozījumi Regulā (ES) 2019/876

Regulas (ES) 2019/876 3. pantu groza šādi:

(1) iekļauj šādu 3.a punktu:

"3.a No [šīs grozošās regulas spēkā stāšanās diena] tiek piemēroti šādi šīs regulas 1. panta punkti:

(a) 59) punkts attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 123. pantā paredzētajiem noteikumiem par režīmu, ko piemēro noteiktiem aizdevumiem, kurus kredītiestādes piešķīrušas pensionāriem vai darbiniekiem;

(b) 133) punkts attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 501. pantā paredzētajiem noteikumiem par korekciju riska svērtajos MVU riska darījumos, kam nav iestājusies saistību neizpilde;

(c) 134) punkts attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 501.a pantā paredzēto kredītriska pašu kapitāla prasību korekciju riska darījumiem ar sabiedrībām, kas ekspluatē vai finansē fiziskas konstrukcijas vai ražotnes, sistēmas un tīklus, kuri sniedz nozīmīgus sabiedriskos pakalpojumus vai nodrošina to atbalstu.";

(2) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

"5. Šīs regulas 1. panta 46) punkta b) apakšpunktu attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 92. panta 1.a punktā noteikto jauno pašu kapitāla prasību G-SNI piemēro no 2023. gada 1. janvāra.";

(3) panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

"7. Šīs regulas 1. panta 18) punktu, kas satur noteikumu par atbrīvojumu no prudenciāli vērtētu programmatūras aktīvu atskaitījumiem, attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 36. panta 1. punkta b) apakšpunktu piemēro no Regulas (ES) Nr. 575/2013 36. panta 4. punktā minēto regulatīvo tehnisko standartu spēkā stāšanās dienas.".

3. pants
Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Šo regulu piemēro no [šīs grozošās regulas spēkā stāšanās diena], ievērojot 3. punktā noteikto izņēmumu.

3. Šīs regulas 1. panta 1. punktu attiecībā uz izmaiņām 429.a pantā Regulā (ES) Nr. 575/2013, kas grozīta ar Regulu (ES) 2019/876, saistībā ar kompensācijas mehānismu, kurš saistīts ar dažu centrālās bankas rezervju pagaidu izslēgšanu, piemēro no 2021. gada 28. jūnija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*